

Dick Klings skatteskola har stängt. I stället tar Sofia Linder, Skattebetalarnas chefekonom, över för att förklara komplicerade resonemang kring skatter. Välkomna till första delen av Sofias Skatter.



# SÅ SLÄR SKATTEKILAR

## 1. VAD?

→ **SKATTEKIL** ÄR ETT BEGREPP som används för att beskriva marginalskatteeffekten, det vill säga den sammanlagda skatteeffekten från inkomstskatt, arbetsgivaravgifter, moms och punktskatter. Med skattekil avses vanligen skillnaden mellan arbetsgivarens bruttokostnad och vad den anställde har kvar netto efter att skatter och avgifter är betalda.

Skattekilan används också ofta för att illustrera den totala faktiska kostnaden vid köp av en tjänst och belyser då den totala skattekostnaden för både den som köper och säljer tjänsten.

## 2. HUR?

→ **INKOMSTSKATTEN** slår in en ”kil” mellan vad du tjänar före skatt och vad du får ut efter skatt. Lägre nettolön och köpkraft kan få många olika effekter. Det kan betyda att du inte anstränger dig lika hårt att arbeta eller studera – av den extra inkomst du skulle fått försvinner ju en betydande del i skatt.

Höga inkomstskatter och stora skattekilor gör också att det blir dyrt att köpa tjänster. Om du skulle vilja få hjälp med reparationer hemma så måste du betala hantverkaren med dina beskattade inkomster. Denne behöver i sin tur ta betalt för att täcka in moms, arbetsgivaravgifter och egen inkomstskatt. Om han eller

hon ska få ut en hygglig lön efter skatt måste du fått en rejäl lön före skatt.

Ett sätt att illustrera skattekilan är att se hur hög månadsinkomsten måste vara för att kunna byta en arbetstimme rakt av mot en timmes tjänst för 500 kronor. I detta fall utan skattereduktion motsvarar det en månadslön på 132 000 kronor och om ROT-avdrag kan göras krävs en månadslön på 82 000 kronor och vid RUT-avdrag 49 000 kronor. I vissa fall lönar det sig därmed bättre att ta tjänstledigt för att utföra arbetet själv. Många ägnar dessutom stor tid av sin semester (en lönebetald förmån) åt den här typen av jobb.





Skattekilar leder till ett högre pris som minskar efterfrågan.

**EXEMPEL:** Pondera att du brådslande måste rycka ut och jobba en kväll – en barnflicka rycker in för att passa barnen under kvällen och vill ha 100 kronor per timme efter skatt. Med hennes kommunalskatt, arbetsgivaravgifter och moms på tjänsten måste du betala henne 243 kronor. Det innebär att du behöver en bruttolön på 506 kronor (52 procent marginalskatt) för att kunna betala henne. Din arbetsgivare behöver då betala dig 665 kronor och om det är en privatperson som vill ha jobbet utfört blir det 831 kronor inklusive moms.

**RESULTAT:** Privatkunden betalar dig 831 kronor, då går 100 kronor till barnflickan, 0 kronor till dig och 731 kronor till staten (skattekillen). Om du också vill ha en 100-lapp för din arbetsinsats måste privatkunden betala 1 175 kronor och utfallet blir 100 kronor till barnflickan, 100 kronor till dig och 975 kronor till staten (740 kronor om kunden är ett företag). Och då har inte hänsyn tagits till vinstmarginal.

### 3. VARFÖR?

→ **SVERIGE HAR VÄRLDENS HÖGSTA**

marginalskatt på arbete som bidrar till att skattekillen blir stor. För dem med inkomster över 54 300 kronor i månaden uppgår marginalskatten till i snitt 60 procent av den sist intjänade hundralappen. Därtill har vi relativt höga arbetsgivaravgifter på 31,42 procent och moms på 25 procent som läggs på i säljarens led. För att ett arbete ska bli utfört måste båda parter komma överens om värdet på arbetsinsatsen och ersättningen. Höga skatter på arbete förstör ekonomins effektivitet genom att driva in en kil mellan köpare och säljare av olika arbetsuppgifter.

### 4. EFFEKT

→ **DET FINNS FLERA NEGATIVA**

effekter med höga skattekillar på arbete. De förstör ekonomins effektivitet genom att driva in en kil mellan köpare och säljare av olika arbetsuppgifter. De påverkar arbetsdelningen i samhället negativt. Resultatet blir omfattande hemarbete, svartarbete eller att arbete inte blir utfört alls. Även företagandet hämmas. Detta leder till att ekonomin fungerar sämre med lägre sysselsättning, lägre tillväxt och minskat välstånd. När ROT- och RUT-avdragen infördes reducerades de stora skattekillarna och möjligheterna att anlita professionell hjälp ökade. Därtill försvann det utbredda svartarbetet i berörda branscher, och nya

jobb skapades. ROT-avdraget sänktes i följd från 50 till 30 procent och maxbeloppet för RUT sänktes. Det innebär färre jobb, och större risk att oseriösa företag åter kan få fäste.

Det obetalda arbetet är omfattande i Sverige. Vi gör mindre av det vi är bra på och mer av det vi är mindre bra på. Med ökad stress och minskat välstånd som följd. På ett systematiskt sätt snedvrider skatterna vårt beteende i förhållande till hur vi skulle ha agerat om inte skatterna hade påverkat oss. Lösningen är att sänka skatterna.



**Det obetalda arbetet är omfattande i Sverige**